

Werkplek

Ruim veertig procent van de werknemers in Nederland telewerkt al in meer of mindere mate, blijkt uit recente onderzoeken van Ernst & Young en de FNV.

De helft van de mensen die in 2004 telewerkten, had geen aparte werkplek, vaak omdat hun huis te klein was, zo blijkt uit ouder onderzoek van internet-socioloog Albert Benschop.

Ongeveer eenderde van de in 2004 thuiswerkende telewerkers gaf aan wel wat te voelen voor een telewerkcentrum.

De ruim tien telewerkcentra die eind jaren negentig, begin 2000 werden opgericht zijn allemaal ter ziele. Ook het in 2003 opgerichte satellietkantoor van ING in Almere.

De eerdere initiatieven hadden geen stevige financiële basis, waren niet professioneel genoeg (slechte kwaliteit van de faciliteiten) en te kleinschalig, constateert internet-socioloog Albert Benschop in een evaluatie uit 2005.

Geen zin in file? In Smart Work Centers kunnen forensen in hun woonplaats werken om de verkeersdrukte te vermijden. Er staat er nu een in Almere. Dit jaar moeten er zeker zeven telewerkkantoren bijkomen. 'Het toekomstideaal is dat de TomTom straks bij het naderen van een file aangeeft: sla linksaf voor een SWC.'

OPVANG VOOR FILEHATERS

Het was een gezellige drukte vorige week dinsdag bij de opening van het eerste telewerkkantoor Smart Work Center in Almere. Burgemeester Jorritsma keuvelde in Almere via een (levensgrote) video conference call met burgemeester Cohen in Amsterdam en er zaten zelfs braaf een paar werknemers van IBM te werken. Die konden de pers mooi vertellen dat er zulke handige faciliteiten waren bij dit 'eerste' telewerkkantoor: van kinderopvang tot een bedrijfsrestaurant. Wethouder Marijke Vos liet vanuit Amsterdam weten dat dit het middel tegen files en CO₂-uitsluit was. 'Er moet rond Amsterdam een kring van Smart Work Centers komen', zei ze op de lokale tv-zender AT5. Marius Schulte Nordholt van de gemeente Almere wil nog wel een stapje verder gaan: 'Het toekomstideaal is dat de TomTom straks bij een file aangeeft "sla linksaf voor een SWC".'

Twee dagen later is het er uitgestorven. Er is niemand. De kleurige zitjes en de dertig verstelbare *cradle to cradle* bureaustoelen staan ongebruikt als in een showroom.

Pieter van der Zwet, die als it-architect bij IBM heeft geboekt voor een dag later zal er vermoedelijk in zijn eentje zitten. Niet dat het hem deert. Hij wil een keer per week juist rustig en geconcentreerd werken en eens een dagje niet in de file staan. 'Vorige week heb ik twee uur gedaan over veertig kilometer. Vrijdag is een rampendag om te reizen tussen Amsterdam en Almere.' Maar thuiswerken is op die dag geen optie omdat zijn kinderen dan vroeg uit school zijn. 'En na een week school, zijn ze tamelijk door het dolle.'

Hij is dus blij met het SWC. 'Al moet je dat van die fileterugdringing niet te serieus nemen. Ik heb een simpel sommetje gemaakt: als het SWC helemaal vol zit, scheelt dat 150 meter file per dag! Dertig plekken keer vijf meter autolengte is 150 meter file! Maar ik sta er in ieder geval niet in.' Hij wil maar zeggen: of het flexkantoor zal bijdragen aan een oplossing voor het landelijke fileprobleem is de vraag, maar aan het individuele fileleed doet het wel wat.

Volgens projectmanager Marian van der Sande is de rust in het flexkantoor tijdelijk: ze zitten gewoon

**Als het SWC
helemaal vol zit,
scheelt dat
150 meter file
per dag!**

nog in de opstartfase. Ze is ervan overtuigd dat het gaat werken. 'Dit is een uniek concept dat direct inspeelt op de behoefte van mensen.'

Uniek is het concept overigens niet: eind jaren negentig, begin 2000 werden er verschillende telewerkkantoren opgericht: van Eindhoven en De Peel, tot Amsterdam en Groningen. Maar wie nu de bijbehorende sites bezoekt krijgt meldingen als 'deze domeinnaam is te koop' of 'geen pagina gevonden'. Internet-socioloog Albert Benschop van de Universiteit van Amsterdam spreekt in zijn evaluatie van telewerkkantoren uit 2005 zelfs van 'een kerkhof van mislukte telewerkkantoren'.

Doodsoorzaken: geen stevige financiële basis, de initiatiefnemers waren niet professioneel genoeg (genereerden niet genoeg inkomsten), de faciliteiten waren van slechte kwaliteit (trage internetverbindingen, geen horecagelegenheden) en waren te kleinschalig. Maar ook een professioneel opgezet satellietkantoor van ING in Almere bleek niet levensvatbaar en werd eind 2004 gesloten. Er was een te lage bezettingsgraad. 'We waren te vroeg.

Misschien was de fileproblematiek nog niet nijpend genoeg', zegt een woordvoerder. Inmiddels volgt ING pilots als het SWC weer op de voet omdat de vraag naar flexibel werken groeit.

'Misschien is Nederland wel te klein voor telewerkkantoren', zei Philip Todd, directeur van het EwerkPlatform, in 2005 na de flop van ING. Die mening is hij nog altijd toegedaan en hij gelooft al helemaal niet dat het concept in deze tijd nog werkt - mensen kunnen door de verbeterde techniek tegenwoordig net zo goed thuiswerken.

Van de Sande van SWC werpt tegen dat er altijd mensen zullen blijven die thuis geen ruimte hebben of die thuis kinderen hebben waardoor ze niet ongestoord kunnen werken. Volgens haar wijkt het SWC af van eerdere initiatieven. 'Als je dit als bedrijf in je eentje doet, zoals ING, en het slaat niet aan, kun je stoppen. Wij bedienen verschillende bedrijven. Bij IBM bijvoorbeeld is telewerken de normaalste zaak van de wereld.'

'Bij de gemeente Amsterdam zitten managers die er soms nog moeite mee hebben. Maar die worden misschien wel positief beïnvloed door een bedrijf als IBM.' Bovendien beschikt het SWC - ook anders dan voorheen - over hoogwaardige techniek en faciliteiten als kinderopvang en een restaurant. 'Je

werkt anders dan thuis in een professionele werkomgeving met collega's om je heen en je staat toch niet in de file. Mensen hoeven niet meer naar hun werk, het werk komt naar hen.'

daphne.van.paassen@intermediar.nl

Hoe werkt een Smart Work Center?

Een werkgever huurt voor zeg vijftig werknemers tien werkplekken in het SWC in hun woonplaats (nu alleen nog in Almere) à 7.800 euro per werkplek per jaar

Gebruik van supersnel internet, telefoon en een videoconferentie-systeem is inbegrepen

Via een internettool kunnen werknemers een plek reserveren

Als alle plekken bezet zijn en er file staat, kunnen werknemers wel een uurtje komen werken aan een van de 'pit-stop'-plekken